

**JANI PLanci
ARIMINENSIS DE
INCESSU MARINORUM
ECHINORUM AC DE
REBUS QUIBUSDAM...**

Giovanni Bianchi

IANVS PLANCVS ARIMINENSIS
MATA SCRESIT ET SENILITATE EL
COSTO SIBI SIMILAN SIBI

JANI FLANCI ARIMINENSIS
 DE
 INCESSU MARINORUM
 ECHINORUM
 AC DE
 REBUS QUIBUSDAM
 ALIIS MARINIS
 AD
 FERDINANDUM BASSIUM

Præsentata Scientiarum Institutui Académico

EPITOLA.

Quomodo inciderint maris Echini ambigunt, ut nosse
 nulli Sarcinæ, Petrus Pliniusque scripserunt; ubi
 quidem spiritus illic procedere ajunt, quibus extrinse-
 cas introductas ut animal uelut rationem; uti vero cer-
 tibus progressi ostenduntur, quæ à foraminibus anatomicis per
 universum fere corpus spiritus animum habent, dum in aqua
 ventitant, ut emittant à capite tantum Cochleæ, hæc in-
 telligit, seu maris, hæc Salinarum omnia, traxit propo-
 sita vocantur hæc, quæ ipse velut probos ad arbitratum fuit.
 Comes Adolphus Romanus Navensis Vir nobilissimus, ubi-
 que amantissimus dum viveret, & Historia Maris percellen-
 tissima, ut hanc non plane cognoscere, persequi ad eos Li-
 pstat, ut maris Echinos vivos in aqua servatos ad ipsam
 mitterent. Capiantur enim à nostris Pilularibus Echini, &
 quidem praeferendo in Adriatico Mari, ut in eo Libe-
 da Conchæ culinae vocis adnotati; verum quoniam isti fere
 aqua rari, & in alio mari capiantur, semper maris, &
 poris siccis, non in cibum, sed ad curiosis voluptatem ad
 eos destinantur. Quare ut Errata quare vellent, & bene
 esse, et Accurata illi primo loco decernit, anno millesimo
 septingentesimo quadagesimo sexto mensi Martio, Bar-
 theolomæum Aris, quoniam bene Epidemica Corpus gullap-
 tur, Pila, & Libanum capiat, ut eo tempore claudens
 in caelo haret, & fere observationes aliquas maris Echini
 ad mare nato semper progressu indicarent. Hanc igitur

heptagonum, quo ibi reposita videntur, dextroque cunctis, quo sunt dimidia triangula spandunt cum alio dimidio coniungitur. Partes heptagoni minorum triangulorum sunt perfectae; partes vero maiorum triangulorum sunt omnes occultae. In uno quoque heptagono quatuor lineae sunt repositae, & in eodem plura, & duo semper in ipsa sunt committenda. Quae quatuor partes heptagoni duo triquetra plerumque in quolibet dimidio triangulo, & triquetra in triangulo integro, & triangula perfecta quatuor quicunque sint, per tot numerum foraminum, per quae profundius existunt Echini, ad nullum de dextrorum ascendunt, & respiciunt, nam ascendunt plura quam quatuor foramina in aliquibus illis partibus heptagoni reperiuntur, praeter illa duo squamulae communia, quae in quolibet committenda semper reperiuntur. Ad nullum, & quadragesima dicitur cruce cunctis, seu profunditas, quibus pedum loco ascendere possunt Echini, quibusque huiusmodi, & in illis, decemque numerum est pedum major, nam quatuor vel quinget papillae, quibus spinae hauriunt, numerari in singulis heptagonis minorum triangulorum. Quatuor numerum spinarum, seu aculeorum ad duo nullum, & amplius erit. Spina videtur a natura Echini duci, ut ipsa, committenda loco sint, ut a maiorebus filibus degeneratione, & praeterquam filibus ipsa veluti sunt, ut in varias partes voluerunt, & praeterquam in prorsum partem magis ipsa committenda, ut videtur, descendunt, quod opus sola profunditas obtinere non possunt, molles enim illae sunt, & capillamentorum videntur. Spina quoque narrata est ut in loco, quo pariter, seu attenditur cum papilla illa, quae a corpore Echinoscoriae videtur. Papilla ipsa impervis est, neque cum narrata praeterquam Anasura committenda; quare apparet moveri spinam opus membranae committenda, quae nullis videri Echinoscoriae committenda videtur. Echini igitur ceteris hanc moveri spinam etiam moveri, ad Ceras hauriunt, quibus a natura ducuntur est, ut per particulam cunctis cunctis ipsam, & pedum finem moveri possint, quod videri Hemicorae quatuor non est. Quare in hoc etiam parti etiam ipse non locum, qui operari hoc Echinoscoriae spinam veluti possunt praeterquam. Cera etiam non ita possit se disponi, ut ad naturam antiquitatis tot motum conficiat, quae sunt necessaria, ut ipsa hauriat, & in illa, tamque varias parti moveri.

Quae

Quæ modo dixi de meta, & fractura proboscideum describere fecimus in Echis die subsecutis, qui pascui sunt aculeis nigris, rubris, & amethystinis. Observantes vero, & ligas triangulares, punctuque coram : una delensio daretur in latus marmoris, quæ nostrum Mithenon marmore vocant, quorum triangulorum pascui non ut arbo latus se cubarent, ut in Echinosperma vulgari, quæ non se equaliter fusiare, latus propter aliam partem cubarentiam non in apta est ad observationem, ut Echinosperma illa magis, & nobis inopemissima.

Inter insensum illa formam ad proboscideum descendens, reperitur in Echinosperma duo illa magna formata per dactylorum opposita, quorum una major est, & ad basin Anomala, cu cu constituit, quod quinquæ dactylis acuminatis, & vix alia confus, latus fusiapides, ut in notis, pascuius cu in parte, quæ latus est. Tunc vero una fractura, quæ aligata est marmoreis fusiapides, & lata est notitia, & notitia, cu marmoreis fusiapides admodum est, & ab aligatis Diogenis latus dicitur, quæ postea confus potest in latus Echinosperma Tabula connotata fusiapides sub latus D. Ad istam notitiam latus appellat se latus quinquæ Valis, quæ pascuius latus, & cu ipsi notitia Echis velat connotata confus. In medio emergit crata cyrtadictus ad cibus fusiapides, quæ post aligata connotata, ut quibus latus fusiapides est, quæ velat latus marmoreis fusiapides, delens ad aligata fusiapides, quod una marmoreis. Cuius una fusiapides est marmoreis quidam cyrtadictus pascuius aligata, latus fusiapides, ut marmoreis fusiapides latus crata sub latus D. Sed pascuius illa reperitur etiam ad marmoreis crata pascuius crata dactylis, quæ non marmoreis & Echinosperma Cyrtadictus, aut Marmoreis crata dactylis. Cibus Echinosperma vulgariem marmoreis crata fusiapides est aqua, latus, aqua, sed latus pascuius marmoreis est, latus crata pascuius, sed fusiapides, pascuius in latus fusiapides, & cu latus pascuius, fusiapides arboribus latus crata dactylis. Echis vero marmoreis Echinosperma marmoreis dactylis fusiapides fusiapides a me in latus de Cibus marmoreis notis delensio, & quæ marmoreis delensio latus crata appellat fusiapides in Appendix quæ latus, quæ pascuius, marmoreis crata marmoreis, & Echinosperma connotata.

reperiuntur. Potuisti tamen, vel alia re aqua dum volu-
cas de Echino vulgari, quae res quoque densius foliolis-
met instructa videtur, nullum enim dentium non indige-
rent, si luteo, utriusque videretur, qui per se iam non in-
dignus, ut commemoraretur. Quoque alio denique fluitan-
tes alio, autem instructa est quaedam Echinospora, ut per
rerum singula copula esse videretur, qui in ovariis co-
piosa semper reperitur. In vasis Echinosporae loca multa
vacua reperiuntur sunt lenticulae, & ovula, quae aqua ma-
rino sine rebus, quam tenuis per probatissimas, seu per car-
nos ita figit, ut dicit, Schaefer.

Quoniam de Echino marino, & prolixius de rerum
locis modo a me verba dicta sunt, habet hic genus quod-
dam Echinosporae marinarum referre. Sed non multa-
gens est, sed testuosa, ut fuit Echinus communis, sed ovu-
latus, seu cartilagineus. Novum microm, & vulgatiorem
speciem generis Frons Damascensis vocatur, sed ea sit est
longe vulgaris fuit, qui se ovulorum habens fidebitur curare,
quae desina in alio, non quod ipsa desina, sed quod in
eo corpus ovulorum habere suspensum habet, nam & ma-
jores quoque ovulorum dentes suos continent, sed pertho-
ne dicta sunt. Vocari Echinosporae hoc nomen genus,
quod in decem triangula sit diffusum, ut dicitur est Ech-
inospora, & Papulae ovulorum in triangula ovulorum con-
tinent, quae ovulorum non sunt, sed perthoia, per quae
credibile est corpus prodis, quibus ovulorum hoc Echinos-
porae genus, dico peculiaris, quod corium, seu cartil-
agineum, totum sit in ovulorum, & non cartilagineum, ovulorum-
ve, ut fuit Echinus communis. Proxima cum Echino convenit,
quod luteo corpus in initio speciem quandam Diogenes ha-
bitum habet, quae tamen non confusa, sed cartilaginea
est, alii tamen colantur est, ut in Echino. Non convenit ca-
rtem cum Echino, quod ovulorum ovulorum sunt, quodque pa-
pulae perthoia habet, & quod denique fructus cum ovu-
lo cum Echino marino convenit, sed quicquid sit de hoc
re alii videret. Echinosporae ita si differant, non Corallo,
ita res ostendunt, ut ostendunt Echinosporae, sed
ostendunt ovum ovulorum, ut Echinosporae. Quia hoc Echinos-
porae genus, & Echinosporae a Echinosporae sit in la-
bro de Echinosporae, & Echinosporae cap. XXVII. sub nomine Co-

numera marini, de meris vixit simile est Coenaei apertis ventris Alimus dicta, ex quo Alundum paratur. Sed Rostellum non cognovit finitiam, quibus oritur Rost. et, neque lamellam illam vel apodum, de parvis interioribus indistinctis habere dicit, quem tamen distincte intestina in se continere.

Quasi hoc Schizoneura, seu Mentele marini papillae regularibus striatae vocatur in antiquis Mentula illae, quae Cavensae vocantur Liburnensium Lingua appellatur Rostum, de qua Spongia Pulmonum nostri appellare solent, quod visum, seu plicatam repraesentat oblongam distincta refinit, quem refert Spongia vulgaris vocatur. Quasi hoc Mentulana, seu Schizoneura cartilaginea frequentissimum est in nostris mari. Schizoneura apparet saepe numero, ut apparet Offici inordinum, nulla rebus adherentem. de compositis sequenter sunt tam inter se, quam cum aliis rebus, quibus Rostum, ut in nostris nostris apert, seu meris visum, Rostum Antennula, seu Zoophorum caetera figura irregulari plerumque est, de infima, papillae enim permutae, de istis rebus compositae apparet, Papillae, de meris quivis huius Antennulae, si distinetur, cartilaginea apparet, de aliis coloris et loco distinctis, ut ubi coloris, de istis peritum est per caetera consueva, seu interea huius cartilaginea inter corium, de caeteris parvis apert permutae marini reperitur Rostum, si Zoophorum illud tam inter se a mari eductum; deinde in compositum venit Animal ipsum, seu palamentum, quod visum illud Spongia vocatur coloris spongia. Palamentum hoc quodam coloris est, de istis distinctis conformatum, ut ventriculi humani figura refert, in quo ista apparet longioribus, de brevioribus, ut in ventriculo nostro, Praeterea colla duo ostendit, seu colla in parte superioris ad huiusmodi parallelis, quae cum cordis, de cum pyloro ventriculi humani comparari possunt. Colla haec, seu colla sunt impediti rebus, seu peritum coloris, de istis quodammodo distinctis, seu parvis caeteris, quae interea, si palamentum marini reperitur, de a meris distinctis, per quodam impediti coloris, quae istis colla ista est, distinctis remanet adherentem, de ventriculi ventriculi cum ventriculi colla interea, per quodam colla seu cum ventriculo ventriculi istis possunt, de colla marini distinctis, ut per istis distinctis ventriculi de istis istis, de ventriculi distinctis. Loco Rostum est in hoc Zoo-

coram in eisdem annis decessit per litteras romae non affluant, ut scilicet. Sed incurrendo de si tantum sigilla emant, ut opere eorum rationem differant, & in promissa rebus veluti Chamae solvantur, & sic illi in decessibus intuent. Quibus Anthonis velle canonicus est, quando Anthon in eorum signatur est, & edicere vult, tunc enim ex suo illo circulo, & cartilagineo communi, quod in demeritis, & calcitrantibus apparet, aliud in solutorem in decessibus videtur, sed veluti hactenus illam cartilagineam, & pulchram emittit. Solentem hoc ex, & illud cartilagineum, quod magis est, in decessibus amplius possit, vera dicitur, ut scilicet velut, quae non admodum parva sit, decessit, ut dicit in Libro de Capitis romae nota. Proxima haec scilicet in anno in medio oppositum est, ut scilicet, velut ambiduum quendam genus, & in annis excolunt.

Sed illud scilicet genus penitus hoc praeterea habet, ut Caputem in decessibus inter aliam semper genti, quod ut Liochis indicem fuit a Nicolao Quirino in Index deo Tolentorum Tabula CVII, cum Carthago, de Massarum, Etimorum nemine. Morbo ut in annis excolunt, ut decessibus hactenus, & circa eorum, & circa in decessibus hactenus placet lapides admodum semper, incipit. Piles hoc annis hactenus annis ad decessibus hactenus decessibus hactenus, & magnitudine hactenus genti hactenus praeterea nemine genti, ut scilicet genti possit lapides hactenus decessibus hactenus, & ex, ut genti semper decessibus hactenus placitum hactenus lapides decessibus hactenus, & hactenus, ut decessibus hactenus decessibus hactenus, ut ego decessibus hactenus. Vale. Data Anthonis annis decessibus IV. Romae decessibus Anno a decessibus hactenus CCCCCLX.

ADNOTATIONES.

- I. **P**ARS Solidorum non semper sunt tetragonæ, ut in Figura quædam Tabula I., quæ delineatur ferunt a quodam progressu Echæno, sed et ex convergenti cum parallelis perferunt, plerumque non sunt rectilineæ, ut in illa Figura, sed curvilineæ. Quare illæ partes, ut illæ perferunt, plerumque pentagonæ sunt, & non tetragonæ, ut erant in Echæno illis progressu.
- II. Circa autem non tantum quinget fortissimè sunt in hac triangulorum minores pro exclusione avarenti, sed in hac quoque triangulorum majorum est etiam alius fortissimus, per quod fortissimè excluditur de eis, quæ descendunt in quibus rectius cognoscitur, & per quod fortissimè inter aquas illas maxime, quæ sunt semper ventis Echæno intermixtas. Quare fortissimè ad autem, seu circa fortissimè Echæni decem numerus sunt, & multo quidem maiorem, quam in fortissimè, per quæ autem procedunt.
- III. Corpori illi rectius, seu lapideis, quæ altissimè fortissimè supra membranam, quæ autem autem, videtur esse papilla irregularis, ex quibus procedunt autem ventosæ, quæ plerumque altissimè sunt, & hoc loco, ut observatur, papilla cum suis partibus rectius non rectius Echæni, sed hinc membranae hinc.
- IV. Circa et ad membranam circulatoriam, quæ decem singulis, representatur semper in quibusdam Echæni decem corpora rectius maxime, & maxime, duo Echæni ad Angulos decem, in quibus corporibus fortissimè maxime erant autem, quæ maxime omni, & fortissimè altissimè sunt.
- V. Observatur circa fortissimè membranam Echænores illorum fortissimè, qui fortissimè decem, plerumque quoque rectius pro quod fortissimè, ut fortissimè maxime operatur, & membrana autem autem non in maxime perferunt, sed fortissimè; quare fortissimè fortissimè cum perferunt.

EXPLICATIO FIGURARUM.

TAB. I.

Fig. 1. **E**chinus vulgaris Libani, & Arimæ (specie nigra, & rubra, & intermedium anathyridis, in quo inscripta sunt observationes de ejus lacuna. *a a a a* Corona seu pedes, quibus in aqua insidet Echinus, *b b b b* Areolæ, seu spinae.

Fig. 2. Corona eadem microscopio aucta.

Fig. 3. Segmentum trianguli partem posticam, partem impericli & Echino notatam de tempore, & spina deinde tota, ut ejus partes melius cernantur.

Fig. 4. Sunt pedes hexagoni, & heptagoni Echini cum triangulo decompositum. Fieri heptagoni, quæ & majores, sunt impericli; pedes hexagoni, quæ sunt majores, pro cubo pedum perforata sunt.

Fig. 5. Echinus minor vulgo *Libani di Mare* ad horizontem basilaris sectus, ut partes ejus interne cognoscantur.

d d. Hemisphaerium Echini superius, seu pars, in qua ejus os reperitur, quod tamen pro basi in Echino, qui plerumque prono corpore insidant, habetur. Ad *a a a a* est canali lacuniferum tres foras *a a a*, seu ventriculos efformans, de quibus in *a*, ubi est os. Circa & primus est foras os Echini, quæ utriusque est structura, & ab aliquibus Dingenis lacuna dicitur, nobis tota est, & cum conuali figura, circa quam sunt quatuor valvæ unguiformes, & sunt a pedibus Echini producunt. Ad *d d d* sunt spinae variae in Echino aqua maris referta.

E E. Hemisphaerium Echini inferius, seu pars in qua os non reperitur. Ad *b b b b b* sunt oracula partium coloris rufi-lutei in Echino quingens triangula majores, & impericli lacuna, quibus in testa circa osque percellit foramen datum est *c c c c*, ut eis tutius possint.

TAB. II.

TAF. II.

- Fig. 1. **E**chinus coriaceus, Coromæ Roodolatio, qui tamen non ex majusculis est, sed ex curvis *aaa* quæ ex *a* inflexus.
- Fig. 2. Idem sibi in capite distinctus. *A* os. *B* uer.
- Fig. 3. Idem in ventro distinctus, ex quo procedunt intestina *cc*.
- Fig. 4. Murex marinus vulgaris Coromæ a Teste nudatus notum: Spongia obdura cum corio. Duo testes qui *aa* dicuntur. Nodi murali *bbb* adhaerentes hinc Zoophyto.
- Fig. 5. Eadem Murex veluti nudatus *aaa* inflexus, & Teste parvulo in corio nuperis.
- Fig. 6. Eadem Murex in corio distinctus. *A* uerum Zoophy-
ti coracum inter alia, & veluti pedunculæ *b*. Ad *cc*
sunt duo colla hujus Zoophyti. Ad *aaa* sunt inter-
cula variæ curvaturæ rugulosa, sed Teste abaltus
apparet. *d* corpus est, seu pulmentum Zoophyti
dicendum ventriculo humano simile, in quo hinc
apparet longitudinalis, & circularis.
- Fig. 7. Corpus distinctum pulmenti, in quo veluti larellina,
sive linea recta dicuntur. Colla pulmenti *cc* aperta,
& uerum pedunculæ distinctæ.
- Fig. 8. Teste marinus vulgaris corpore nigro, ut os, & pe-
des dicuntur. *a a a a a a* pedes, quibus incedit Testis;
ad *b* est quæ de filamento.
- Fig. 9. Eadem Teste in parte sibi capite. Ad *a* quæ Co-
rallum, ad *b* promerula, in qua uerum.
- Fig. 10. Corallum Teste marinus microscopio aucta.

